

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija

Pasirengimo vykdyti Vyriausybei atskaitingų
institucijų bendrųjų funkcijų pertvarką
(konsolidavimą) konsultacinės paslaugos

Kompiuterinių darbo vietų priežiūra

2018 m. liepos 23 d.

Darbo tikslas ir apimtis

Darbo tikslas – suteikti konsultacines paslaugas dėl Vyriausybei ir ministerijoms pavaldžių biudžetinių ir viešųjų įstaigų vykdomos kompiuterinių darbo vietų priežiūros funkcijos konsolidavimo.

Darbo apimtis – Ataskaitoje pateikiama kompiuterinių darbo vietų priežiūros funkcijos įgyvendinimo Vyriausybei atskaitingose institucijose esamos situacijos apžvalga, identifikuojamas efektyvesnio funkcijos įgyvendinimo ir sutaupymo potencialas, aptariama ir įvertinama užsienio šalių praktika, pateikiamos teisinės konsolidavimo prielaidos, pristatomos analizuojamos kompiuterinių darbo vietų priežiūros funkcijos konsolidavimo alternatyvos, taip pat pateikiama rekomenduojamos alternatyvos įgyvendinimo strategija bei jos įgyvendinimo planas ir identifiкуotų rizikų valdymo planas.

Analizė atlikta remiantis 494 Vyriausybei atskaitingų įstaigų pateiktais duomenimis apie kompiuterinių darbo vietų priežiūros funkcijos vykdymą, taip pat interviu su ekspertais metu surinkta informacija. Įstaigų buvo prašoma pateikti 2017 m. duomenis, todėl visais atvejais analizės rezultatai apima tik 2017 m.

Esamos situacijos analizė I/II

1. **Duomenis** apie kompiuterinių darbo vietų priežiūros funkciją **pateikė 494 įstaigos** (iš viso užklaustos duomenų pateikimui išsiųstos 557 įstaigos).
2. Beveik **8%** duomenis įstaigų nurodė, jog **funkcijos nevykdo** ir neįsigyja paslaugų, susijusių su funkcijos vykdymu, iš jų net **72%** yra mažosios įstaigos.
3. **23%** įsigyja visas funkcijos vykdymui reikalingas paslaugas iš kitų fizinių ar juridinių asmenų, dar **21%** institucijų iš išorės tiekėjų įsigyja dalį funkcijos vykdymui reikalingų paslaugų.
4. **48%** institucijų nurodė, kad kompiuterinių darbo vietų priežiūros funkciją pilna apimtimi **vykdo pati institucija**.
5. Kompiuterinių darbo vietų priežiūros funkciją duomenis pateikusiose įstaigose įgyvendina darbuotojai, dirbantys **815 etatų** (toliau – FTE).
6. **Funkcijos įgyvendinimo sąnaudos – 10,8 mln. EUR / m.** Šias sąnaudas sudaro funkciją įgyvendinančių darbuotojų darbo užmokesčio bei kitos su darbo vietos išlaikymu susijusios sąnaudos (mokymai, komandiruotės) bei išorinių paslaugų įsigijimo sąnaudos. Vidutinės sąnaudos, tenkančios vieno įrenginio priežiūrai – 61,1 EUR / m.
7. Remiantis surinktais duomenimis, vienos kompiuterinės darbo vietos priežiūros sąnaudos perkant visas šios funkcijos vykdymui reikalingas paslaugas iš išorės yra 15,1% mažesnės nei pilna apimtimi vykdant funkciją įstaigos viduje. **Didžiausios vienos KDV priežiūros sąnaudos pastebimos įstaigai dalį funkcijos vykdymui reikalingų paslaugų įsigyjant iš išorinių tiekėjų.** Šiuo atveju metinės vienos KDV priežiūros sąnaudos yra vidutiniškai 79,6 EUR, t. y. beveik 47% daugiau nei įstaigai pačiai vykdant funkciją ir net 72,7% daugiau nei įsigyjant visas paslaugas iš išorės tiekėjo.

Esamos situacijos analizė II/II

---

8. Viso duomenis pateikusiose įstaigose yra **prižiūros 107 435 kompiuterinės darbo vietos ir 113 168 su jomis susiję įrenginiai**.
9. **Kompiuterinių darbo vietų skaičius, tenkantis vienam kompiuterinių darbo vietų priežiūrą vykdančiam FTE**, reikšmingai skiriasi lyginant skirtingų dydžių institucijas: labai didelėse įstaigose vienam specialistui tenka beveik dvigubai daugiau kompiuterinių darbo vietų (vidutiniškai 154 kompiuterinės darbo vietos), nei mažose įstaigose (86 kompiuterinės darbo vietos).
10. Vertinant dabartinę funkcijos įgyvendinimą kokybine prasme, pastebimi tokie pagrindiniai iššūkiai: KDV priežiūros funkciją įgyvendinančių darbuotojų papildomos atsakomybės (pvz., dalyvaujant viešųjų pirkimų procedūrose), duomenų saugumo užtikrinimas, ypač mažose įstaigose, ribotas informacinių sistemų naudojimas KDV funkcijos vykdymui, dalyje įstaigų naudojama nelicencijuota programinė įranga ir kt.

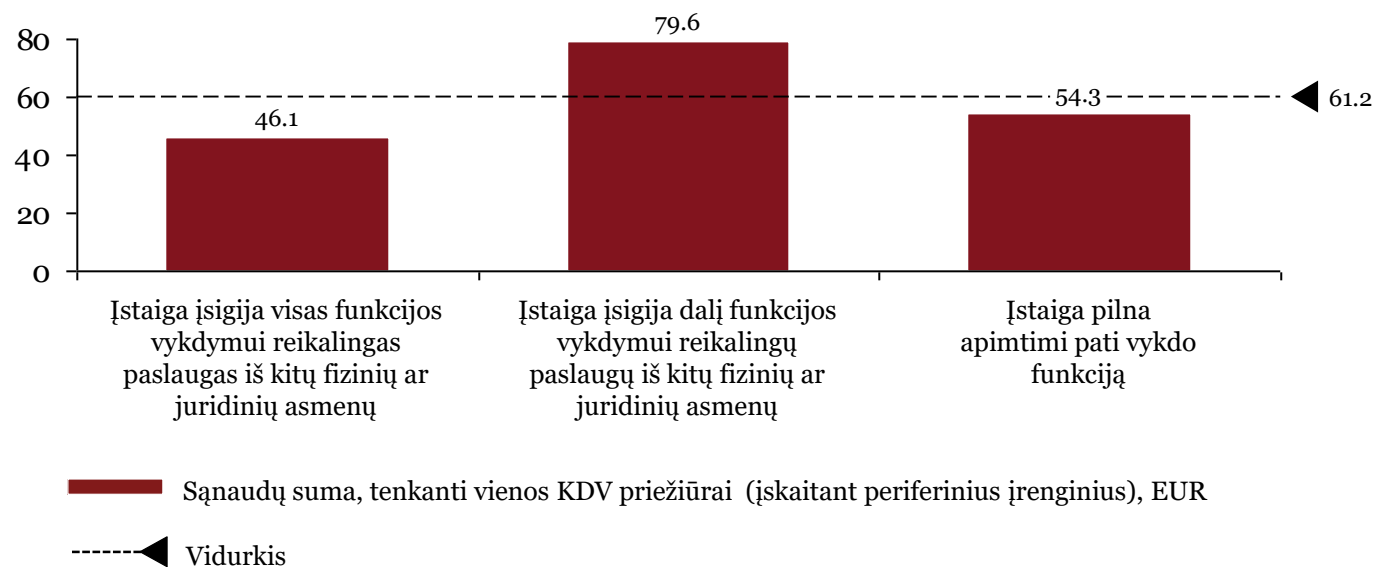

Efektyvesnio funkcijos įgyvendinimo potencialas I/IV

Vienos KDV priežiūrai tenkančios sąnaudos yra didžiausios dalį paslaugų perkant iš išorės, o dalį funkcijos vykdančią įstaigoje I/II

Vidutinės sąnaudos, tenkančios vienai KDV priežiūrai, įskaitant periferinius įrenginius, pagal KDV priežiūros tipą, EUR / m.

Efektyvesnio funkcijos įgyvendinimo potencialas II/IV

Vienos KDV priežiūrai tenkančios sąnaudos yra didžiausios dalį paslaugų perkant iš išorės, o dalį funkcijos vykdant įstaigoje II/II

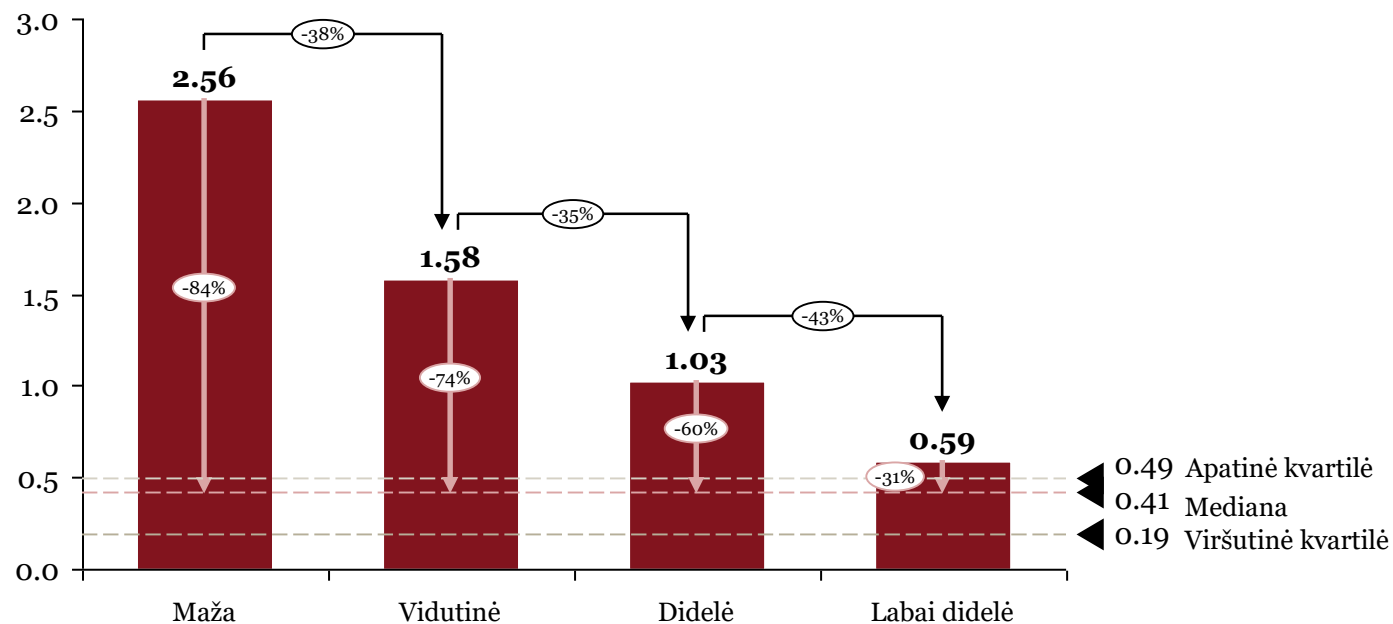
- Palyginus duomenis pateikusių įstaigų rodiklius pastebime, jog vienos kompiuterinės darbo vietos priežiūros sąnaudos mažiausios tuomet, kai įstaiga įsigyją visas funkcijos vykdymui reikalingas paslaugas iš išorinių tiekėjų. Tokiu atveju sąnaudos **vienos KDV priežiūrai siekia vidutiniškai 46,1 EUR per metus, palyginus su 54,3 EUR per metus įstaigai pilna apimtimi vykdant funkciją. Perkant paslaugas iš išorės sąnaudos mažesnės 15,1%.** Tačiau šiuo atveju svarbu pabrėžti tai, kad į funkcijos vykdymo įstaigoje sąnaudas įtrauktas tik darbuotojų DU (įskaitant mokymus ir kvalifikacijos kėlimą), tačiau nevertinamas licencijų įsigijimas ir kt. sąnaudos, galimai įtrauktos į fizinių ar juridinių asmenų teikiamų paslaugų sąnaudas.
- Itin svarbu atkreipti dėmesį į tai, jog **didžiausios vienos KDV priežiūros sąnaudos pastebimos įstaigai dalį funkcijos vykdymui reikalingų paslaugų įsigyjant iš išorinių tiekėjų.** Šiuo atveju metinės vienos KDV priežiūros sąnaudos yra vidutiniškai **79,6 EUR**, t. y. beveik 47% daugiau nei įstaigai pačiai vykdant funkciją ir net 72,7% daugiau nei įsigyjant visas paslaugas iš išorės tiekėjo. Darome prielaidą, jog sąnaudos reikšmingai išauga dėl įsigyjamų paslaugų ir pačių įstaigų atliekamų funkcijų dubliavimosi, kuris būtų panaikintas įstaigų atliekamas funkcijas centralizuojant.
- Remiantis šiais duomenimis galime daryti išvadą, jog funkcijos įgyvendinimo **efektyvinimui identifiukuotas reikšmingas potencialas**, kuris galėtų būti realizuotas ne tik konsoliduojant, bet kartu ir standartizuojant bei automatizuojant KDV priežiūros funkcijos veiklas.

Efektyvesnio funkcijos įgyvendinimo potencialas III/IV

Tik labai didelėse įstaigose KDV priežiūros funkcijos efektyvumas yra artimas tarptautinių organizacijų standartams I/II

Įstaigų etatų dalis, skiriama KDV priežiūros funkcijos vykdymui, %

Efektyvesnio funkcijos įgyvendinimo potencialas IV/IV

Tik labai didelėse įstaigose KDV priežiūros funkcijos efektyvumas yra artimas tarptautinių organizacijų standartams II/II

Vertinant KDV priežiūros funkcijos vykdymo efektyvumą svarbus rodiklis yra **įstaigų etatų dalis, skiriama KDV priežiūros funkcijos vykdymui**. Siekdami objektyviai įvertinti analizuojamas institucijas, jas palyginome su tarptautinėmis organizacijomis:

- Analizuojamų įstaigų rodiklis atskleidžia, jog, lyginant su tarptautinėmis organizacijomis, KDV priežiūros funkcijos vykdymui skiriama vidutiniškai dvigubai daugiau resursų, t. y. etatinių vienetų. Didžiausias atotrūkis pastebimas mažose ir vidutinėse įstaigose.
- Dar kartą patvirtinama prielaida, jog esami resursai panaudojami nepakankamai efektyviai, o identifikuotas daugiau nei 50% efektyvumo potencialas gali būti realizuojamas tobulinant procesus, juos standartizuojant, automatizuojant bei centralizuojant.

Galimos konsolidavimo alternatyvos

***Funkcijos
konsolidavimas
visose šiuo metu
funkcijų vykdančiose
įstaigose, funkcijos
įgyvendinimą perkeliant
į IT paslaugų centrą***

1

***Funkcijos
konsolidavimas
mažiausią
efektyvumą
demonstruojančiose
įstaigose, funkcijos
įgyvendinimą perkeliant
į IT paslaugų centrą***

2

***Tolimesnis funkcijos
vykdymas įstaigose,
šiuo metu
įgyvendinančiose KDV
priežiūros veiklas***

3

I-os alternatyvos atsiperkamumas (kaštų ir naudos analizė)

<i>Istaigų sąnaudos, Eur</i>	1 metai	2 metai	3 metai	4 metai	5 metai	6 metai	7 metai	8 metai	9 metai	10 metai
<i>Dabartiniai KDV priežiūros funkcijos išlaikymo įstaigose kaštai</i>	11.220.917	11.220.917	11.220.917	11.220.917	11.220.917	11.220.917	11.220.917	11.220.917	11.220.917	11.220.917
<i>Po funkcijos perkėlimo įstaigose išliekantys kaštai</i>	92.452	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>IT paslaugų centro įsteigimo ir veiklos vykdymo sąnaudos, Eur</i>										
<i>IT paslaugų centro veiklos kaštai</i>	10.433.170	11.743.440	10.194.629	8.802.183	8.848.567	8.848.567	8.848.567	8.848.567	8.848.567	8.848.567
<i>Vienartinės projekto vykdymo išlaidos</i>	715.147	303.513	293.513	0	0	0	0	0	0	0
<i>Investicijos į infrastruktūrą</i>	140.791	1.516.038	522.109	522.109	263.212	0	0	0	0	0
<i>Atsiperkamumas</i>										
<i>Metinis sutaupymas (angl. Run Rate Savings)</i>	-1.273.052	-2.342.073	210.667	1.896.626	2.109.138	2.372.350	2.372.350	2.372.350	2.372.350	2.372.350
<i>Metinis sutaupymas pritaikius diskonto normą (angl. Discounted cashflow)</i>	-1.273.052	-2.273.858	198.574	1.735.681	1.873.942	2.046.410	1.986.806	1.928.938	1.872.755	1.818.209
<i>Sukaupti sutaupymai pritaikius diskonto normą (angl. NPV, Net Present Value)</i>										9.914.404
<i>Metinė vidinė investicijų grąža (angl. IRR, Internal Rate of Return)</i>										36%
<i>Investicijos atsiperkamumo trukmė, m.</i>	4,9									

II-os alternatyvos atsiperkamumas (kaštų ir naudos analizė)

<i>Istaigų sąnaudos, Eur</i>	1 metai	2 metai	3 metai	4 metai	5 metai	6 metai	7 metai	8 metai	9 metai	10 metai
<i>Dabartiniai KDV priežiūros funkcijos išlaikymo įstaigose kaštai</i>	11.083.596	11.083.596	11.083.596	11.083.596	11.083.596	11.083.596	11.083.596	11.083.596	11.083.596	11.083.596
<i>Po funkcijos perkėlimo įstaigose išliekantys kaštai</i>	7.971.992	4.275.715	4.275.715	4.275.715	4.275.715	4.275.715	4.275.715	4.275.715	4.275.715	4.275.715
<i>Paslaugų centro įsteigimo ir veiklos vykdymo sąnaudos, Eur</i>										
<i>IT paslaugų centro veiklos kaštai</i>	3.832.099	7.253.113	6.307.531	5.420.736	5.432.806	5.432.806	5.432.806	5.432.806	5.432.806	5.432.806
<i>Vienartinės projekto vykdymo išlaidos</i>	479.084	273.550	187.506	0	0	0	0	0	0	0
<i>Investicijos į infrastruktūrą</i>	121.866	758.625	315.871	315.871	78.968	0	0	0	0	0
<i>Atsiperkamumas</i>										
<i>Metinis sutaupymas (angl. Run Rate Savings)</i>	-1.321.444	-1.477.407	-3.027	1.071.274	1.296.107	1.375.075	1.375.075	1.375.075	1.375.075	1.375.075
<i>Metinis sutaupymas pritaikius diskonto normą (angl. Discounted cashflow)</i>	-1.321.444	-1.434.376	-2.853	980.368	1.151.574	1.186.152	1.151.604	1.118.062	1.085.497	1.053.880
<i>Sukaupti sutaupymai pritaikius diskonto normą (angl. NPV, Net Present Value)</i>										4.968.464
<i>Metinė vidinė investicijų grąža (angl. IRR, Internal Rate of Return)</i>										26%
<i>Investicijos atsiperkamumo trukmė, m.</i>	5,5									

KDV priežiūros funkcijos konsolidavimo paslaugų centre naudos

Didesnis produktyvumas

Per procesų centralizaciją, standartizaciją ir automatizaciją galima pasiekti didesnę produktyvumą.

Mažesnės sąnaudos

Dėl didesnės masto ekonomijos, efektyvesnių procesų pagalbinius procesus centralizuotai galima teikti mažesniais kaštais nei atskirai kiekvienai organizacijai.

Veiklos rezultatų kokybė

Efektyvūs procesai ir kompetencijų sutelkimas vienoje vietoje leidžia teikti kokybiškesnes paslaugas.

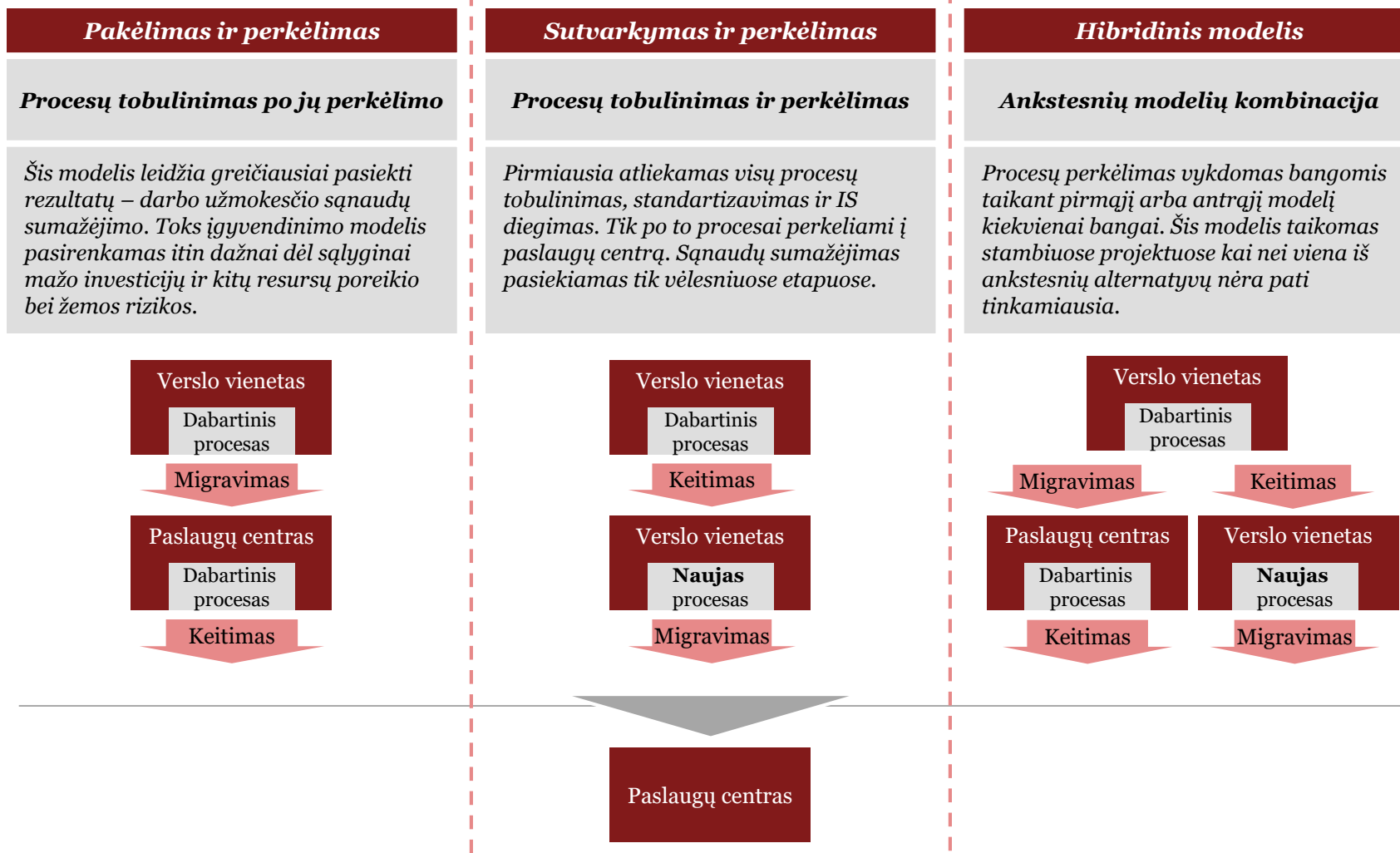

Didesnis KDV saugumas

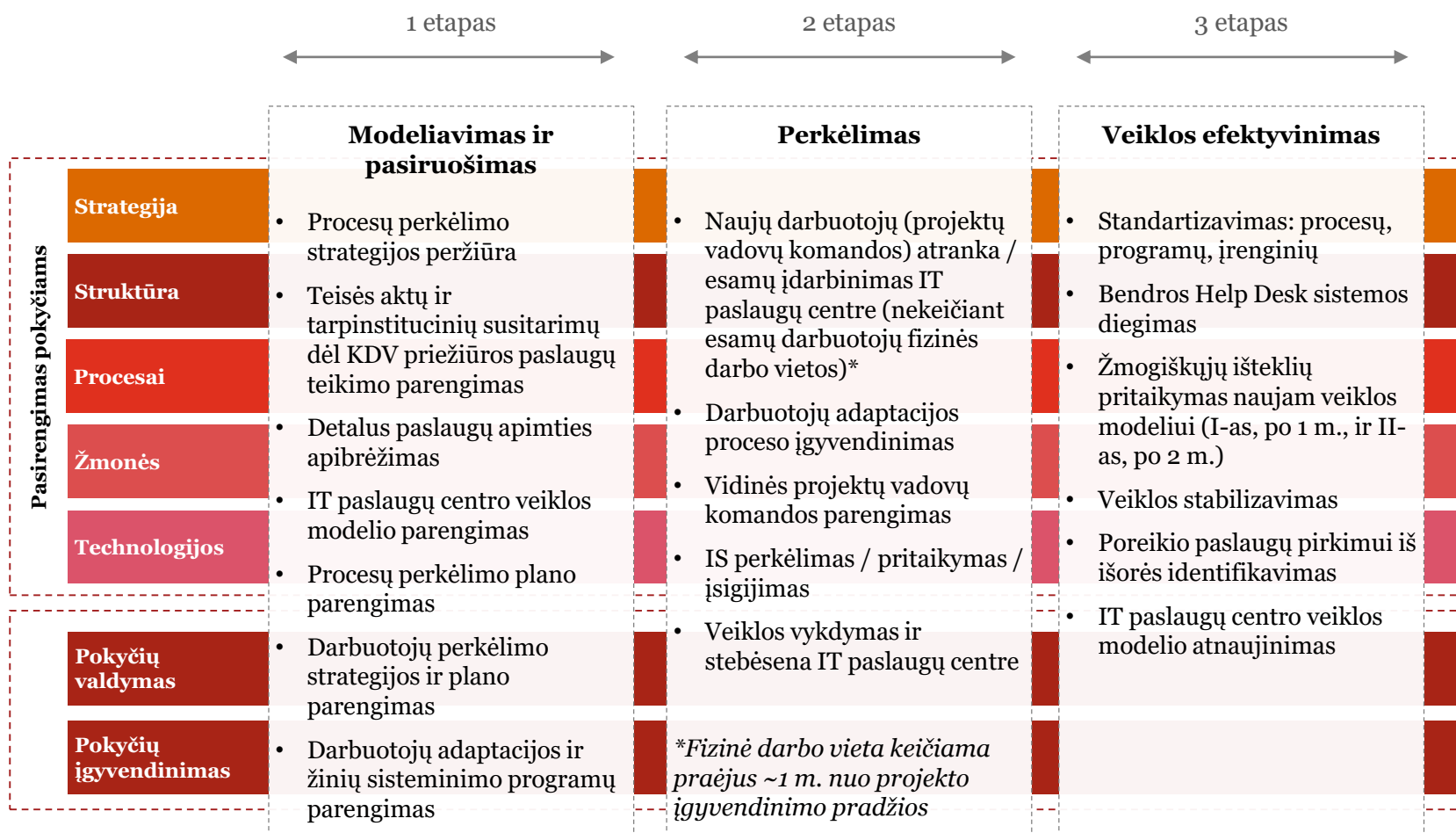
Tarpusavyje suderintos, legalios ir saugios programinės įrangos naudojimas, aukštesnė specialistų kvalifikacija ir specializacija bei procesų, įrangos ir sistemų standartizavimas padidins KDV saugumą.

KDV priežiūros funkcijos konsolidavimo įgyvendinimo strategija

KDV priežiūros funkcijos konsolidavimo įgyvendinimo etapai

KDV priežiūros funkcijos konsolidavimo įgyvendinimo planas I/II

KDV priežiūros funkcijos konsolidavimo įgyvendinimo planas II/II

